

Working together for a green, competitive and inclusive Europe

Proiect TRUE - Tolerance, rights and unity in education

2018-EY-PMIP-R2-0011

finanțat prin **PROGRAMUL DE EDUCAȚIE, BURSE, UCENICIE ȘI ANTREPRENORIATUL TINERILOR ÎN ROMÂNIA** din granturile Spațiului Economic European (SEE) – mecanismul financiar 2014-2021

Popasul unui profesor de limbi străine în Norvegia...

Pentru orice cadru didactic, deschiderea către spații noi, geografice sau de cunoaștere, constituie o permanentă provocare. Ca să împărtășești copiilor lucruri noi, trebuie tu însuși, ca profesor, să profiți de orice oportunitate care aduce noutatea. Cu atât mai mult, pentru profesorul de limbi străine, care, pe lângă cizelarea intrinsecă a laturii lingvistice, reușește să-și împlinească vocația, aceea de a transmite valorile democrației și toleranței. În sine, profesorul de limbi străine este un profesor de *alteritate*, în sensul în care îi învață pe copii despre ceilalți, îi obișnuiește cu acceptarea unui spațiu lingvistic și cultural mai mult sau mai puțin îndepărtat.

În acest context, iată că oportunitatea unui stagiu de o săptămână în Norvegia, în cadrul unui proiect european pus la dispoziție în noiembrie 2019 de către Inspectoratul Școlar Județean Neamț, a fost de nerefuzat. Împreună cu alți trei colegi, cu toții mânați de curiozitatea cunoașterii spațiului scandinav, de care auzisem atâtea... Puțini temători, am pășit în Oslo, unde frigul ne-a întâmpinat cu căldură... O primă după amiază de cunoaștere pe jos a cochetului oraș nordic, cu fiordurile sale primitoare, cu clădirile sale futuriste, amestec inedit de oțel și sticlă, cu străduțele sale pline de oameni zâmbitori și extrem de politicoși, ne-a făcut imediat să ne îndrăgostim de capitala norvegiană și să ne provoace la o aprofundare ulterioară.

Proiectul la care participam, oferit, după cum spuneam, de Inspectoratul Școlar Județean Neamț, se intitula TRUE (*Tolerance, Rights and Unity in Education*), un acronim foarte inspirat ales, deoarece ne oferea accesul la adevărata esență a învățării moderne, cea a accesului neîngrădit la educație, a participării active și democratice a elevilor și profesorilor la actul educațional. Iar cursul oferit de furnizorul norvegian *New School* cu titlul *The teacher as a Change Agent* nu a făcut decât să confirme obiectivul principal al proiectului, și anume creșterea numărului de școli democratice, bazate pe toleranță, cetățenie activă, drepturile omului,

incluziune și leadership, în care profesorul se dovedește un catalizator important, o punte de legătură între elev și mediul democratic extern.

Modul de lucru al formatorului nostru a fost unul cât se poate de inedit, stimulându-ne în primul rând timpul de reacție la provocarea propriilor orgoili și autosuficiențe. Într-adevăr, am simțit că orizontul de așteptare cu care ne-am prezentat acolo, bagajul de *noi le știm pe toate* (atât de specific profesorilor de pe la noi), au fost sensibil zdruncinate.

Da, ne-am jucat, dar ne-am jucat cu o seriozitate debordantă, încât frontiera între ludic și responsabilitatea muncii a fost practic neobservată. Pentru mine personal, ca profesor de limbi străine (deoarece am raportat tot timpul activitatea din Norvegia cu activitatea mea de la ore), a fost o confirmare a ceea ce reușesc să impun eu însumi la elevii mei, și anume necesitatea de a ne juca. Cum putem cunoaște un spațiu cultural nou dacă nu prin asumarea ludică a acestuia? Din nefericire, elevii noștri nu au posibilitatea vizitelor de tip *baie lingvistică* în cadrul învățării unei limbi străine (cum se întâmplă, de exemplu, cu elevii din Franța care petrec o săptămână în Anglia, parte a programului lor de studiu al limbii engleze). Astfel încât *jocul de rol* devine o strategie didactică importantă, care, pe lângă eficacitatea ei dovedită, are maximul avantaj că atrage elevii. Parcă la nicio materie școlară (și aici pot fi acuzat de subiectivitate), jocul didactic nu se pretează mai mult. Căci, atunci când copiii se joacă, își creează, nu-i așa, o nouă identitate și încearcă să înțeleagă noua identitate a partenerului de joacă.

Și lucrul prin proiect! În contextul în care realizarea de proiecte fie este un scop cantitativ în sine (cu cât mai multe, cu atât mai bine, nu contează valoarea, eficacitatea și impactul lor), fie este considerată inutilă de multe cadre didactice (am auzit de atâtea ori profesori susținând că cel mai simplu este să faci și să evaluezi un proiect, din care elevii nu vor rămâne cu nimic, mai sfinte fiind metodele clasice...), iată că stagiul meu din Norvegia mi-a confirmat un al doilea lucru: faptul că uneori lucrez cu elevii mei pe bază de proiect nu e un lucru inutil, ci dimpotrivă. Ceea ce s-a cizelat în proiecțiile mele viitoare despre lucrul cu proiecte este că punctul de plecare al unui proiect trebuie să îl constituie nevoia. Chiar și în cazul unui proiect simplu, realizat la și de o clasă, mai întâi trebuie să vedem DE CE ne sunt necesare activitățile și rezultatele acelui proiect. În acel moment, proiectul se justifică mai mult ca oricând.

Cele cinci zile petrecute la Oslo au trecut foarte repede, dar și foarte intens. Pe de o parte, stilul de lucru al formatoarei, deși la prima vedere părea unul lejer, ne solicita destul de mult. Și am învățat un lucru foarte important: trebuie să ne oferim momente de așa zisă liniștire și așezare

a gândurilor. Cert este că de foarte puține ori facem aceasta, să ne retragem într-un colț și să drămuim ceea ce am făcut și ceea ce trebuie să facem. Pe de altă parte, metodele și mijloacele cu care am lucrat ne-au atras atenția în mod deosebit. Cu siguranță, ele vor constitui un bagaj didactic necesar pentru activitățile ulterioare de la clasă.

Plimbările seara prin capitala înghețată, vizita peninsulei cu muzee, a Sălii decernării Premiilor Nobel și a Palatului Regal, promenada prin celebrul parc Vigeland, turul fiordurilor cu vaporeșul, regalele culinare, toate au completat o experiență de neuitat în Norvegia, o provocare lingvistică, didactică și culturală pentru profesorul de limbi străine. *Takk og ser deg, Norge!*